

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง "ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองกับความรับผิดชอบของนายตำรวจระดับอาวุโส" มีวัตถุประสงค์ เพื่อสำรวจระดับความรู้ความเข้าใจทางการเมือง กับความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของนายตำรวจระดับอาวุโส ตลอดจนสำรวจหาความแตกต่างของระดับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองกับความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของนายตำรวจระดับอาวุโส รวมทั้งสำรวจหาความสัมพันธ์ของระดับความรู้ความเข้าใจทางการเมือง กับความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่และทัศนคติทางการเมืองของนายตำรวจเหล่านี้ว่า ได้ให้ความสำคัญต่อการมีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองอย่างไรบ้าง โดยเฉพาะการนำเอาความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ไปปรับใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะนายตำรวจผู้บริหารระดับอาวุโสต่อไปด้วย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดใช้การศึกษาวิจัยแบบสำรวจ (Survey Research) โดยการเลือกตัวอย่างจากนายตำรวจอาวุโสที่เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมหลักสูตรการบริหารงานชั้นสูงและหลักสูตรผู้กำกับการ ทั้งนี้ การวิจัยได้กำหนดสมมติฐานว่า

"นายตำรวจอาวุโสส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระดับสูง ทั้งในด้านอุดมการณ์ กระบวนการและแนวปฏิบัติทางการเมือง โดยจะมีความผันแปรแต่เพียงเล็กน้อยไปตามสถานภาพด้านการศึกษา และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเมือง

ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองดังกล่าวมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของนายตำรวจอาวุโส"

การศึกษาความรู้ความเข้าใจทางการเมือง กับความรับผิดชอบของนายตำรวจอาวุโส จึงเป็นการศึกษาในระดับกว้าง เพื่อที่จะหาข้อสรุปเบื้องต้นของอุดมการณ์ กระบวนการ และแนวปฏิบัติทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของนายตำรวจอาวุโสในประเด็นต่าง ๆ อันจะเป็นพื้นฐานสำคัญของการศึกษาบทบาทของนายตำรวจอาวุโสในลำดับต่อไป

ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองกับความรับผิดชอบของนายตำรวจอาวุโส ผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของนายตำรวจอาวุโส มีความคิดทางการเมืองเกี่ยวกับอุดมการณ์ กระบวนการและแนวปฏิบัติทางการเมือง ซึ่งสามารถอธิบายได้ตามลำดับดังนี้

1.1 ความคิดทางการเมืองเกี่ยวกับอุดมการณ์ทางการเมืองของนายตำรวจอาวุโส โดยส่วนใหญ่มีความเห็นด้วยกับกระบวนการปกครองแบบประชาธิปไตย มีความเชื่อมั่นในหลักการประชาธิปไตย ในเรื่องสิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาคของประชาชน ความมีเหตุผลของปัจเจกชนและการที่ผู้นำการบริหารต้องมาจากการเลือกตั้ง นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งในการใช้ความรุนแรงต่าง ๆ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม (ดูตารางที่ 4.1.1)

1.2 ความคิดทางการเมืองเกี่ยวกับกระบวนการทางการเมืองของนายตำรวจอาวุโส โดยส่วนใหญ่มีความเห็นด้วยกับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองอย่างรุนแรง เต็ดขาด พรรคการเมือง ระบบการปกครองโดยรัฐสภา การหาเสียงของพรรคการเมือง วัฒนธรรมทางการเมืองแบบไพร่ฟ้า การเสียภาษีและการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ของประชาชน และเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ที่จะช่วยส่งเสริมต่อการเมืองการปกครอง นอกจากนี้ ยังมีความคิดเห็นที่ไม่เห็นด้วยกับกรณีบุคคล กลุ่มเสี่ยง กุมอำนาจของรัฐไว้ การใช้เสียงข้างมาก และกรณีเจ้าหน้าที่บ้านเมืองและประชาชนมีความห่างเหินกัน (ดูตารางที่ 4.1.2)

1.3 ความคิดทางการเมืองเกี่ยวกับแนวปฏิบัติทางการเมืองของนายตำรวจระดับอาวุโส โดยส่วนใหญ่มีความเห็นด้วยกับระบบการปฏิบัติ ระบบการเลือกตั้ง การไม่ต่อต้านประท้วง การปกครองของทุกระบบที่ทำให้บ้านเมืองสงบ ความไม่จำเป็นต้องเลือกตั้ง ระบบอาวุโส หลักเหตุผล สิทธิสตรีไม่เท่าเทียมกัน การแก้ปัญหาอย่างสันติ การใช้ความรุนแรงและการประท้วง และความเชื่อในอดีต นอกจากนี้ยังมีความคิดที่ไม่เห็นด้วยกับผู้นำรัฐบาลไม่จำเป็นต้องมาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และเรื่องไซโคลงของขลุ่ยไสยศาสตร์ (ดูตารางที่ 4.1.3)

ผลดังกล่าวนี้ อาจเกิดจากการเรียนรู้ทางการเมืองนั้น ส่วนหนึ่งเป็นเรื่องของระบบการศึกษาและบุคคลโดยเฉพาะชนชั้นนำ จะมีทัศนคติ ค่านิยม และบุคลิกเป็นเช่นไรก็ขึ้นกับวัฒนธรรมทางการเมือง ซึ่งปลูกฝังมาตั้งแต่แรกงานการ

เริ่มต้นรับราชการของนายตำรวจนั้น ๆ ซึ่งผลทั้งหมดเป็นผลมาจากกระบวนการกล่อมเกลாதองสังคมที่มีมานานแล้วในระบบราชการ โดยเฉพาะในวงการตำรวจ จะให้เปลี่ยนความคิดอ่านแต่เดิมนั้นเป็นการยาก

ส่วนที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคมของนายตำรวจอาวุโส ดังเช่น อายุ อายุราชการ ระดับการศึกษา การดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ทางการเมือง กับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในด้านอุดมการณ์ กระบวนการ และแนวปฏิบัติทางการเมือง ซึ่งสามารถอธิบายได้ตามลำดับดังนี้

2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคม ความคิดทางการเมืองในด้านอุดมการณ์ทางการเมืองของนายตำรวจอาวุโส ไม่มีความสัมพันธ์กัน (ดูตารางที่ 4.2.1) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน แสดงให้เห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคมที่เมื่อจำแนกตามสภาพเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งได้แก่ อายุ อายุราชการ รายได้ การศึกษา การดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ทางการเมือง จะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่เกือบทั้งหมด บังคับดังกล่าวไม่ทำให้เกิดความแตกต่างทั้งในด้านความคิดทางการเมืองในด้านอุดมการณ์

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคมของนายตำรวจอาวุโสไม่มีความสัมพันธ์กัน ความคิดทางการเมืองในด้านกระบวนการทางการเมือง (ดูตารางที่ 4.2.2) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เมื่อจำแนกตามสภาพเศรษฐกิจและสังคมแล้ว จะเห็นได้ว่าโดยส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดบังคับดังกล่าวไม่ทำให้เกิดความแตกต่างทางความคิดทางการเมืองในด้านกระบวนการทางการเมืองของนายตำรวจระดับอาวุโส

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคมของนายตำรวจอาวุโสมีความสัมพันธ์กัน ความคิดทางการเมืองของนายตำรวจอาวุโสในด้านแนวปฏิบัติทางการเมือง (ดูตารางที่ 4.2.3) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน โดยแนวปฏิบัติทางการเมืองจะผันแปรตามสถานภาพทางการศึกษา ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ทางสภาพเศรษฐกิจและสังคมไม่ทำให้เกิดความแตกต่างในเรื่องแนวปฏิบัติทางการเมืองของนายตำรวจระดับอาวุโสแต่อย่างใด



2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคมของนายตำรวจอาวุโสมีความสัมพันธ์กัน ความคิดทางการเมืองของนายตำรวจอาวุโสเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางการเมือง (ดูตารางที่ 4.2.4) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน เพราะว่าความรู้ความเข้าใจทางการเมืองจะผันแปรตามอายุ ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ทางสภาพเศรษฐกิจและสังคมไม่ทำให้เกิดความแตกต่างในเรื่องความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของนายตำรวจระดับอาวุโส

โดยสรุปจะเห็นว่า ภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคมของนายตำรวจอาวุโส ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดทางการเมืองในด้านอุดมการณ์และกระบวนการทางการเมือง ส่วนในด้านแนวปฏิบัติทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคมของนายตำรวจอาวุโส เนื่องจากการกล่อมเกลாதทางการศึกษาและทางสังคมของนายตำรวจอาวุโสตั้งแต่เริ่มเข้ารับการศึกษาอบรมให้เป็นนายตำรวจถือเป็นปัจจัยหลักที่ปลูกฝังความคิดทางการเมืองทั้งในด้านอุดมการณ์ กระบวนการ และแนวปฏิบัติทางการเมืองให้สอดคล้องกับผลการวิจัยดังกล่าว

ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคม อุดมการณ์ทางการเมือง กระบวนการทางการเมือง แนวปฏิบัติทางการเมืองและความรู้ความเข้าใจทางการเมืองกับความรับผิดชอบของนายตำรวจระดับอาวุโส ซึ่งสามารถอธิบายได้ตามลำดับดังนี้

3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคมของนายตำรวจระดับอาวุโส ไม่มีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบ (ดูตารางที่ 4.2.5) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างอุดมการณ์ทางการเมืองของนายตำรวจระดับอาวุโส ไม่มีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบ (ดูตารางที่ 4.2.6) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการทางการเมืองของนายตำรวจระดับอาวุโส ไม่มีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบ (ดูตารางที่ 4.2.7) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

3.4 ความสัมพันธ์ระหว่างแนวปฏิบัติทางการเมืองของนายตำรวจระดับอาวุโสไม่มีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบ (ดูตารางที่ 4.2.8) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

3.5 ความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ความเข้าใจทางการเมือง ของนายตำรวจระดับอาวุโสไม่มีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบ (ดูตารางที่ 4.2.9) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

กล่าวโดยสรุปจะเห็นได้ว่าปัจจัยต่าง ๆ ทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม และความรู้ความเข้าใจทางการเมือง ทั้งในด้านอุดมการณ์ กระบวนการและแนวปฏิบัติทางการเมือง ไม่มีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบของนายตำรวจระดับอาวุโส เนื่องจากการอบรมกล่อมเกลாதงสังคมในเรื่องหลักการประชาธิปไตยของนายตำรวจอาวุโสในทางปฏิบัติกับในทางทฤษฎีแล้วไม่เป็นแนวทางเดียวกัน นายตำรวจอาวุโสส่วนใหญ่ได้รับการปลูกฝังวัฒนธรรมทางสังคม การเมืองในระบบราชการตำรวจที่จะทำให้การรับราชการได้เจริญก้าวหน้าไปอีกแนวทางหนึ่งกับความรับผิดชอบในการปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ปราบปรามผู้ก่อความไม่สงบต่าง ๆ ภายในราชอาณาจักร ป้องกันอาชญากรรม ป้องกันมิให้มีผู้ละเมิดกฎหมายมหาชนและถ้ามีผู้ใดละเมิดก็มีอำนาจและหน้าที่สืบสวนจับกุม ตรวจค้น และปราบปรามนำตัวผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดีอย่างจริงจัง มีหน้าที่บำบัดทุกข์ บำรุงสุขและให้บริการด้านต่าง ๆ แก่ประชาชน ดูแลรักษาผลประโยชน์ของประชาชน กลุ่มต่าง ๆ และสาธารณะโดยทั่วไป การให้การศึกษา การอบรม ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรม กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันและควบคุม พัฒนา สร้างสรรค์ พฤติกรรมและอุปนิสัยของประชาชนให้อยู่ในกรอบ ระเบียบ วินัย วัฒนธรรมและศีลธรรมอันดีของชาติ จึงทำให้ผลการวิจัยออกมาดังที่กล่าวไว้ข้างต้น



ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยที่ผู้วิจัยค้นพบ น่าจะทำให้เกิดประโยชน์และสมควรที่ผู้สนใจ ควรใช้ประกอบการดำเนินการศึกษาวิจัยในลำดับต่อไป

1. บทบาททางการเมืองของนายตำรวจระดับอาวุโสในการเมืองนั้น จัดเป็นกลุ่มพลังที่ยังคงมีอิทธิพลในการผลักดันการเมืองไทย ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนในด้านสังคมศาสตร์ในทุกๆระดับที่มีการอบรม

2. ควรที่จะให้มีการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจทางการเมือง ทั่วไปให้แก่นายตำรวจระดับอาวุโส และความรู้ในการปฏิบัติหน้าที่เป็นประจำ นอกเหนือจากการฝึกอบรม โดยการติดตามข่าวสารต่าง ๆ จากเหตุการณ์บ้านเมือง

3. หลักสูตรการศึกษาในโรงเรียนนายร้อยตำรวจ หรือหลักสูตรอบรมนายตำรวจต่าง ๆ สำหรับผู้ที่จะเป็นนายตำรวจระดับอาวุโสต่อไปในอนาคต ให้มีการเรียนการสอนด้านสังคมศาสตร์ และโดยเฉพาะด้านรัฐศาสตร์ เพื่อจะได้รู้บทบาทของนักการเมืองและประชาชน

4. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจและประชาชน ทั้งด้านงานวิชาการ และการบริหาร เพื่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันมากกว่าการต่อต้านในการปฏิบัติหน้าที่

5. รัฐควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากร โดยเฉพาะกลุ่มชนชั้นนำ ซึ่งมีบทบาทอย่างมากในการมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศให้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการต่าง ๆ ที่เป็นองค์ประกอบในการเมือง การปกครองให้พัฒนามากยิ่งขึ้นต่อไป นอกเหนือไปจากหลักสูตรการเรียนรู้อื่น ๆ ที่มีอยู่เดิม

6. ควรที่จะมีบุคคลภายนอกที่ไม่ใช่เป็นข้าราชการตำรวจมาก่อน มีคุณวุฒิความสามารถในหลักวัฒนธรรมแบบประชาธิปไตยในโครงสร้างคณะกรรมการข้าราชการตำรวจและคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ

7. ควรที่จะมีการนำหลักประชาธิปไตย ไปบรรจุไว้ในแผนแม่บทของกรมตำรวจ เพื่อให้ข้าราชการตำรวจมีพื้นฐานในความรู้ความเข้าใจในหลักประชาธิปไตยในด้านต่าง ๆ